Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15960

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i, bireylerin anksiyete bozukluklar? hakk?ndaki bilgi ve fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amac?yla 2019 y?l?nda Türkçe olarak geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, 22 maddeden ve tek bir boyuttan olu?maktad?r. Yap?lan psikometrik de?erlendirmeler sonucunda, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik düzeylerinin yüksek oldu?u saptanm??t?r. Özellikle sa?l?k ve e?itim alanlar?nda, halk?n anksiyete konusundaki bilgi eksikli?ini tespit etmek ve buna yönelik müdahale programlar? geli?tirmek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Anksiyete, Okuryazarl?k, Psikometrik, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Türkiye

Yazarlar

Saniye GÖKTA?, Burcu I?IKLI, Çi?dem YEN?LMEZ, Selçuk MET?NTA?

Amaç

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin temel amac?, toplumda anksiyete bozukluklar?na ili?kin bilgi düzeyini, bu bozukluklar?n tan?nmas?n?, nedenlerini, tedavi yöntemlerini ve ilgili damgalanmay? de?erlendirmektir. Ölçek, bireylerin anksiyete ile ilgili do?ru bilgilere ne ölçüde sahip oldu?unu saptayarak, halk sa?l??? kampanyalar?n?n ve e?itim materyallerinin etkinli?ini art?rmay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle Türkiye popülasyonunda kültürel olarak uygun ve psikometrik özellikleri kan?tlanm?? bir ölçüm arac?na olan ihtiyac? kar??lamak için gerçekle?tirilmi?tir. Bu araç, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, anksiyete okuryazarl??? düzeyinin ruh sa?l??? hizmetlerine eri?im ve tedavi aray???ndaki rolünü inceleme f?rsat? sunar.

Yap?

Ölçek, literatürde tan?mlanan "Anksiyete Okuryazarl???" yap?sal alan?n? ölçmektedir. Bu yap?, sadece anksiyete belirtilerini bilmekten öte, bu durumlar?n t?bbi bir sorun oldu?unu kabul etmeyi, uygun yard?m kaynaklar?n? tan?may? ve yanl?? inan??lardan uzak durmay? içerir.

Ölçek, tek boyutlu bir yap?ya sahiptir ve bu boyut, genel olarak bireyin anksiyete hakk?ndaki bilgi ve fark?ndal?k seviyesini temsil eder. Ölçek maddeleri, anksiyete bozukluklar?n?n do?as?na, semptomlar?na ve tedaviye yönelik tutumlara dair çe?itli ifadeleri kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?na göre, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin 0,30'dan büyük oldu?u tespit edilmi?tir ki bu, maddelerin ilgili faktöre yeterli düzeyde katk? sa?lad???n? göstermektedir.

DFA bulgular?, tek faktörlü yap?n?n verilerle uyumunun kabul edilebilir düzeylerde oldu?unu ortaya koymu?tur. Uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) literatürde belirlenen kabul s?n?rlar? içerisinde yer almas?, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin Cronbach alfa katsay?s? 0,88 olarak saptanm??t?r.

Bu de?er (0.88), psikometrik standartlara göre mükemmel düzeyde bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir. Bu yüksek güvenirlik düzeyi, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde benzer sonuçlar üretme yetene?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri Faktör Analizi ile detayl? olarak incelenmi?tir. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu tek faktörlü yap?, toplam varyans?n %58,2'sini aç?klamaktad?r. Bu oran, tek boyutlu bir ölçek için oldukça yüksek ve tatmin edici bir aç?klama gücüdür.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, AFA ile elde edilen tek faktörlü yap?n?n teorik model olarak veri setine uygunlu?unu do?rulam??t?r. Uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas?, Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin güçlü bir yap?sal geçerlili?e sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: 22 maddeden olu?an, tek boyutlu Likert benzeri bilgi testi format?ndad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Özellikle yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri üzerinde

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r).

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in psikometrik özellikleri, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve/veya genel toplum örneklemi üzerinde de?erlendirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bili?sel bilgi düzeyini ölçen ifadeler sunulur. Yan?tlar, üç seçenekli bir derecelendirme sistemi kullan?larak toplan?r.

Derecelendirme:

Do?ru
Yanl??
Bilmiyorum

Anahtar Kelimeler

Ruh Sa?l???, Anksiyete Bozuklu?u, Psikometri, Faktör Yükü, ?ç Tutarl?l?k, Saniye Gökta?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Saniye GÖKTA?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Gökta? ve arkada?lar? taraf?ndan 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m?na yönelik izinler için sorumlu yazar Saniye GÖKTA? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için özel izinler gerekebilir. Ölçek, 2019 y?l?nda geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmu?tur.

Kaynaklar

Gökta?, S., I??kl?, B., Yenilmez, Ç., Metinta?, S. (2019). Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirli?inin de?erlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi T?p Fakültesi Dergisi, 33*(2), 167-174.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anksiyete Okuryazarl??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 22 madde ve tek boyuttan olu?maktad?r.

Anksiyete bozuklu?u olan insanlar genelde da??n?k ve anla??lmayacak ?ekilde konu?urlar.

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

anksiyete-okuryazarligi-olcegi-toad.pdf

Ek ba?lant?: toad.halileksi.net

ARABPSYCHOLOGY.COM